

Resumé

Účelem mé diplomové práce je zmapovat problematiku mezinárodních únosů dětí z pohledu mezinárodního práva soukromého. Pozornost je věnována především mezinárodním dokumentům, které tuto oblast práva upravují. Nejdůležitějšími dokumenty jsou Úmluva o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí z roku 1980 a Nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 (Nařízení Brusel II bis). Práce si klade za cíl odpovědět na otázku, zda je platná úprava v současnosti stále vhodná a zda jsou pravidla stanovená Úmluvou a Nařízením nastavená správně.

Práce se skládá z osmi kapitol, které jsou doplněny o relevantní soudní rozhodnutí. V první kapitole je nastíněn přehled hlavních právních pramenů, které se zabývají problematikou mezinárodních únosů dětí. Je vysvětlen vzájemných vztah a aplikace těchto právních nástrojů. Tato kapitola obsahuje také podkapitolu osvětlující příčiny vzniku případů mezinárodních únosů dětí.

Druhá kapitola tvoří nejvýznamnější část celé práce. Zaměřuje se na Haagskou Úmluvu 1980. Nejprve přibližuje její vznik a cíle, na nichž spočívá. Vysvětleny jsou následně čtyři základní pojmy obsažené v Úmluvě, a to protiprávní přemístění a zadržení dítěte; obvyklý pobyt dítěte; právo péče o dítě; a pojem ústřední orgán. Dále se tato kapitola zaměřuje na povinnost navrácení dítěte, která je stěžejním principem celé Úmluvy, a velký prostor je věnován výjimkám z této povinnosti.

Dalším kapitolám práce je záměrně věnováno prostoru méně. Třetí kapitola se zabývá Nařízením Brusel II bis. Zaměřuje se především na zdůraznění rozdílů mezi Nařízením a Úmluvou. Čtvrtá kapitola se zaměřuje na případy, kdy je dítě uneseno do státu, který není smluvním státem Haagské Úmluvy 1980. Následující dvě kapitoly se krátce zaměřují na vztah Haagské Úmluvy 1980 s dalšími významnými mezinárodními dokumenty, a to konkrétně s Úmluvou OSN o právech dítěte z roku 1989 a s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod z roku 1950. Kapitola sedmá se pak stručně věnuje českému procesnímu právu vztahujícímu se k mezinárodním únosům dětí.

Práce uzavírá kapitola osmá, která shrnuje uvedené poznatky a hodnotí oblast práva mezinárodních únosů dětí jako celku. Stručně shrnuto, současná právní úprava mezinárodních únosů dětí se jeví jako vhodná. Avšak pravidla nastavená Úmluvou a Nařízením budou vyhovovat současným poměrům pouze za předpokladu, že příslušné orgány jednotlivých států budou daná pravidla aplikovat konzistentně a při řešení případů postupovat co nejrychlejším možným způsobem.